

Ärendenr

Placeringspolicy

För lång- respektive kortsiktig medelsförvaltning

Beslutat av:	Kommunfullmäktige 2022-12-19
Gäller för:	Samtliga nämnder och förvaltningar
Gäller från och med:	2023-01-01
Tidpunkt för aktualisering:	2026
Dokumentägare:	Ekonomichef

Innehållsförteckning

1	Bakgrund, syfte och förvaltningsprinciper	3
1.1	Bakgrund och syfte	3
1.2	Förvaltningsprinciper	3
2	Organisation och ansvarsfördelning.....	4
2.1	Schematisk bild över organisation och ansvarsfördelning	4
2.2	Kommunfullmäktiges ansvar	4
2.3	Kommunstyrelsens ansvar.....	4
2.4	Kommunledningskontorets ansvar.....	5
3	Placeringar - indelning och avkastningsmål	6
3.1	Kortsiktig placering av överskottslikviditet	6
3.2	Långsiktig placering av värdepappersportfölj	6
4	Förvaltare	7
5	Ansvarsfulla placeringar	7
6	Strategisk allokering, tillåtna tillgångsslag och jämförelseindex	8
6.1	Aktiefonder	8
6.2	Räntefonder och andra ränteplaceringar.....	8
6.3	Alternativa investeringsfonder.....	8
6.4	Allokering.....	9
6.5	Jämförelseindex	10
7	Uppföljning och rapportering.....	10
7.1	Tertialrapportering	11
7.2	Årsrapport.....	11

1 Bakgrund, syfte och förvaltningsprinciper

1.1 Bakgrund och syfte

Tibro kommun har sedan slutet av 90-talet ett kapital placerat i finansiella tillgångar. Kommunens målsättning är att aktivt verka för en god avkastning på denna "portfölj" som förvaltas utifrån ett långsiktigt perspektiv. Dessa placeringar syftar till att möta kommunens olika långsiktiga åtaganden såsom kommunens pensionsskuld.

Utöver kommunens långsiktiga portfölj så kan ett behov av att hitta placeringsalternativ för överskottslikviditet av mer tillfällig art uppstå.

Denna policy reglerar kommunens hantering av såväl de långsiktiga placeringarna (portföljen) som de kortsiktiga placeringarna (överskottslikviditeten).

Tibro kommun samverkar med Skövde kommun inom området finansiella placeringar varför detta dokument i stor utsträckning följer motsvarande styrdokument inom Skövde kommun.

1.2 Förvaltningsprinciper

Kommunens förvaltningsmål skall uppnås med följande principiella riktlinjer för förvaltningen:

1. Diversifiering

Tillgångsförvaltningen skall utformas för att säkerställa en bra diversifiering inom och mellan de tillgångar som ingår i portföljen, i syfte att uppnå en effektiv riskspridning.

2. Långsiktighet

Huvuddelen av kommunens kapital ("portföljen") ska inte användas i ett kortfristigt perspektiv och därför är kortfristiga svängningar i portföljvärdet mindre relevant.

3. Ansvar

Kommunen ska i sin kapitalförvaltning sträva efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att både investeringsstrategier så väl som placeringar ska utformas och bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. Kommunens ambition är att integrera styrning av kapitalförvaltningen som ger positivt bidrag till miljö, verkar för mänskliga rättigheter och god bolagsstyrning.

2 Organisation och ansvarsfördelning

2.1 Schematisk bild över organisation och ansvarsfördelning

2.2 Kommunfullmäktiges ansvar

Det är kommunfullmäktiges ansvar att:

1. Förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen och annan tillämplig lagstiftning
2. Fastställa placeringspolicyn
3. Besluta om uttag från den långsiktiga placeringsportföljen som överstiger 10 procent av portföljens totala marknadsvärde

2.3 Kommunstyrelsens ansvar

Det är kommunstyrelsens ansvar att:

1. Besluta om upphandling av en eller flera ansvariga förvaltare av portföljerna
2. Godkänna upprättat avtal gentemot ansvarig förvaltare
3. Besluta om att avveckla ansvarig förvaltare
4. Fastställa regler för intern kontroll
5. Godkänna att nya alternativa investeringar upptas i portföljen
6. Besluta att sluta investera i vissa alternativa investeringar

7. Besluta om flytt av medel mellan olika förvaltare (undantag 2.4 punkt 7)
8. Bedöma behovet av att uppdatera placeringspolicyn
9. Besluta om insättning av kapital i den långsiktiga placeringsportföljen inom ramen för den av Kommunfullmäktige beslutade kassaflödesbudgeten
10. Besluta om uttag av kapital från den långsiktiga placeringsportföljen till max 10% av marknadsvärde mätt under en rullande 12 månaders period

2.4 Kommunledningskontorets ansvar

Det är kommunledningskontorets ansvar att:

1. Företräda kommunen gentemot ansvariga förvaltare
2. Genomföra upphandling och utvärdering av externa förvaltare
3. Föreslå val av ansvarig förvaltare
4. Föreslå avveckling av ansvarig förvaltare
5. Godkänna eventuell underförvaltare
6. Utfärda en särskild allokeringinstruktion till respektive förvaltare inom ramen för de i policy angivna allokeringnivåer. Se punkt 6.4 i policyn
7. Det är kommunledningskontorets ansvar att flytta av medel mellan olika förvaltare som ett led i verkställandet av kommunstyrelsens beslut, eller när det sker för att rebalansera till i policyns fastställda normalfördelning, eller när det handlar om återinvestering av utdelning
8. Besluta om insättning och uttag från portföljen för kortsiktig placering av överskottslikviditet
9. Följa och rapportera om portföljförvaltningen till Kommunstyrelsen
10. Finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för denna placeringspolicy
11. Initiera och utarbeta förslag till uppdatering av placeringspolicy
12. Utarbeta rutiner för intern kontroll
13. Att redovisningen av portföljen sker i enlighet med god kommunal redovisningssed

Inom kommunledningskontoret har ekonomichefen det operativa ansvaret enligt delegationsrätt.

3 Placeringar - indelning och avkastningsmål

Kommunen skiljer på kortsiktiga placeringar av överskottslikviditet och långsiktiga placeringar i form av portföljförvaltning. Syftet och därmed avkastningsmålet skiljer sig mellan de båda.

3.1 Kortsiktig placering av överskottslikviditet

Överskottslikviditet placeras till övervägande del i räntebärande placeringar men en viss andel aktier är tillåtna. Se avsnitt 6.4 Allokering.

Storleken på de kortfristiga placeringarna avgörs löpande av ekonomichefen baserat på bedömning av medelsbehov och lånemarknadens utveckling.

Avkastningsmålet för placeringar av överskottslikviditet är en värdeökning om 0,5% över genomsnittlig referensränta Stibor 3 månader.

3.2 Långsiktig placering av värdepappersportfölj

Värdepappersportföljen placeras i aktier, räntebärande och alternativa placeringar. Se avsnitt 6.4 Allokering.

Placeringshorisonten för förvaltningen är långsiktig och baseras på att uttag ur portföljen inte planeras att ske inom 10 år. För att uppnå de långsiktiga placeringsmålen, är kommunen beredd att acceptera vissa kortsiktiga värdefluktuationer. Grundprincipen är därför att det placerade kapitalbeloppet ska vara oförändrat förutom den värdeökning/värdeminskning som sker.

Avkastningsmålet för de långfristiga placeringarna är nominell årlig värdeökning med 6,0 % över en rullande femårsperiod. I utvärderingen av avkastningsmålet ska hänsyn tas till ränteutvecklingen.

4 Förvaltare

Diskretionär förvaltare eller fondförvaltare skall ha erforderliga tillstånd för sin verksamhet enligt svensk lag.

Utländsk förvaltare skall ha tillstånd motsvarande de som anges ovan och stå under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

5 Ansvarsfulla placeringar

Tibro kommun önskar säkerställa att kommuns kapital placeras på ett ansvarsfullt sätt. Därför gäller nedanstående anvisning.

Kommunen vill att investeringarna aktivt ska bidra till hållbar utveckling genom att följa FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. I dessa mål ingår exempelvis klimatfrågan, rent vatten, djurlivet i hav och på land samt skydd av naturresurser. Av extra betydelse är de av FN:s hållbarhetsmål som Kommunen prioriterar i sin egen verksamhet. Kommunens ambition skall även vara att kapitalförvaltningen är förenlig med Parisavtalet.

Kommunens ambition ska vara att investering inte tillåts i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som främst avses är – Konventioner om de mänskliga rättigheterna – FN:s barnkonvention – ILO-konventionerna om arbetsrätt – Internationella miljökonventioner – konventioner om korruption – vapenrelaterade konventioner som Sverige undertecknat.

Kommunens tillåts inte att investera i företag vars omsättning i väsentlig omfattning producerar tobak, alkohol, kommersiell spelverksamhet eller pornografi. Kommunen får ej investera i företag som producerar, moderniserar, underhåller eller distribuerar produkter som är speciellt utvecklade för klusterbomber, personminor, kemiska och biologiska vapen, samt kärnvapen.

Kommunen bör inte investera i företag vars verksamhet är förknippade med produktion samt distribution av kol till mer än 5% av omsättningen. Kommunen vill bidra till minskade koldioxidutsläpp för att förhindra fortsatt global uppvärmning. Kommunen ska sträva efter att vara en ansvarsfull ägare i vid bemärkelse. Det innebär att Kommunen ska vara en aktiv ägare och utnyttja sin möjlighet att påverka till ökad hållbarhet direkt eller indirekt via sina kapitalförvaltare eller andra aktörer. Arbetet bör ske genom aktivt ägarskap, långsiktighet i investeringar och ägararbete egna påverkansdialoger samt medverkan i internationella nätverk och initiativ för andra kapitalförvaltare.

Uppföljning av hur reglerna gällande hållbarhet efterföljs ingår i den årliga uppföljningen av förvaltningen. (Se avsnitt 7.2)

6 Strategisk allokering, tillåtna tillgångsslag och jämförelseindex

Den strategiska allokeringen anger vilka tillgångsslag som är tillåtna i portföljen och hur står andel varje tillgångsslag får utgöra av den totala portföljen. De kortfristiga placeringarna (överskotts-likviditeten) och de långsiktiga placeringarna (portföljen) har beroende på sina olika syften/mål också olika tillgångsallokering.

Placering får endast ske i aktie-, bland-, ränte- och alternativa investeringar.

6.1 Aktiefonder

Tillåtna aktiefonder ska i huvudsak placera i börsnoterade bolag och fonden ska vara föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats öppen för allmänheten och under tillsyn av Finansinspektionen.

6.2 Räntefonder och andra ränteplaceringar

Tillåtna räntefonder ska vara nominerad i SEK eller vara SEK-hedgad för att undvika valutarisk. Tillåtna räntefonder ska omfattas av daglig handel och tillåts investera inom ratingsegmentet Investment Grade till lägst genomsnittlig kapitalviktad kreditbetyg BBB-. Maximal tillåten duration (kapitalviktad) för ränteportföljen är fem år.

Tillåtna räntefonder för placering av överskottslikviditet innehar en kreditrating om lägst genomsnittlig kapitalviktad kreditbetyg motsvarande gäller ratingsegmentet A-. Maximal duration är två år. För placering av överskottslikviditet är förutom räntefonder också andra ränteprodukter tillåtna. Vid val av dessa ränteprodukter ska god kreditvärdighet av motparten beaktas, samt att dessa produkter ska ha en bindningstid av maximalt ett år.

6.3 Alternativa investeringsfonder

Med alternativa placeringar menas placeringar som utgör annat än traditionella investeringar i aktier och räntor. Vanligt förekommande alternativa placeringar är hedgefonder, fastighetsfonder, infrastrukturfonder, fonder med investeringar i onoterade bolag och fonder med investeringar i mikrokrediter. Ofta har alternativa placeringar inte samma likviditet, vilket innebär att de inte kan säljas och köpas vid alla tillfällen.

När en bra möjlighet till investering i en alternativ tillgång uppstår ska denna läggas fram till kommunstyrelsen för beslut. Som underlag till beslut ska investeringens risker och kostnader belysas, samt vad det kan positivt bidra med i den övergripande förvaltningen av placeringsportföljen.

6.4 Allokering

Procenttalen i tabellerna nedan anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde. I tabellen framgår även den långsiktiga strategiska fördelningen mellan tillgångsslagen i form av "normalandel".

Tabellen avser allokeringsfördelningen som ska gälla för snittet av de delportföljer som tillsammans utgör den långsiktiga respektive den kortsiktiga portföljen. Allokering i underliggande delportföljer kan skilja sig åt hos olika kapitalförvaltare. När detta är fallet kan ekonomichefen utfärda en särskild allokeringsinstruktion till berörda kapitalförvaltare se också delegation under avsnitt 2.4.

Tillgångsallokering för de långsiktiga placeringarna, "portföljen"

Tillgångsslag	Allokering, i %		
	Min.	Normal	Max.
Aktiefonder	30	60	80
- <i>Varav svenska aktiefonder</i>	40	60	80
- <i>Varav utländska aktiefonder</i>	20	40	60
Räntefonder	10	25	60
Alternativa placeringar	10	15	20
Likvida medel	0	0	10

Tillgångsallokering för de kortsiktiga placeringarna, överskottslikviditet

Tillgångsslag	Allokering, i %		
	Min.	Normal	Max.
Aktiefonder	0	5	10
Ränteplaceringar	90	95	100

6.5 Jämförelseindex

Avkastningen och värdeutvecklingen av portföljen ska bedömas genom jämförelse mot sammanvägda index som framgår nedan:

Tillgångsslag	Index* (Net return)
Svenska aktier	SIX Sweden Sustainability Index
Utländska aktier	MSCI All Country World Index
Räntebärande papper	OMRX Tbill och OMRX Bond (50/50)
Alternativa investeringar	Kortsiktiga innehav av alternativa placeringar ska ha samma jämförelseindex som räntebärande papper. Långsiktiga illikvida innehav ska jämföras med det av förvaltaren uttalade avkastningsmål

*I rapporteringssyfte kan andra jämförelseindex användas utöver ovanstående. Valet av jämförelseindex ska motiveras.

7 Uppföljning och rapportering

Kommunledningskontoret ska vid behov rapportera till Kommunstyrelsen. Detta till exempel om förvaltaren är starkt negativ till utsikterna för något tillgångsslag eller om risken i portföljen stigit signifikant.

Den löpande rapporteringen sker dels per tertial och dels i form av en årsrapportering till Kommunstyrelsen.

7.1 Tertialrapportering

Varje tertial skall förvaltningsutfallet rapporteras till kommunstyrelsen. Följande ska ingå i finansrapporten:

- Aktuell värdering av tillgångar
- Tillgångsportföljens totala avkastning under perioden, under året och sedan start
- Procentuell fördelning på olika tillgångsslag
- Utvärdering av delportföljer/förvaltare mot jämförelseindex, med tillämpning av vedertagna nyckeltal och riskmått
- Utvärdering av totalportföljen i förhållande till normalportfölj
- Utvärdering av totalportföljens utveckling i förhållande till det långsiktiga avkastningsmålet

7.2 Årsrapport

En årsrapport över medelsförvaltningen skall lämnas till Kommunstyrelsen. Utöver innehållet i avsnitt 7.1 ska en återsrapportering utifrån portföljens efterlevnad av följande perspektiv inkluderas:

- Global Development Goals
- Parisavtalet
- Av Sverige antagna FN konventioner